

PRVNÍ POMOC 11. 05. 2017

První pomoc při poranění břicha

O zavřené neboli kryté poranění břicha se jedná tehdy, když nedošlo k perforaci břišní dutiny. K zavřenému poranění břicha dochází nejčastěji při...

Poranění břicha patří mezi závažné úrazy, se kterými se můžeme často setkat. Může k němu dojít při běžných činnostech - stačí spadnout ze schodů nebo narazit na ostrý předmět. K poranění břicha dochází často také při sportu nebo při vážných autonehodách.

Při **poranění břicha** může dojít k zasažení životně důležitých orgánů jako játra, slezina, slinivka či ledviny. Hrozí také proděravění střev, roztržení močových cest nebo poranění pohlavních orgánů, což je **extrémně závažné v případě těhotenství**. Pokud dojde k poranění bránice, projeví se to okamžitou [naléhavou dechovou nedostatečností](#). **Poranění břišní dutiny** bývají často spojeny s trestnými činy (bodnutí, kopnutí). **Včasně poskytnutá první pomoc hraje klíčovou roli i při tomto druhu zranění.**

Zavřená poranění břicha

O **zavřené neboli kryté poranění břicha** se jedná tehdy, když **nedošlo k perforaci břišní dutiny**. K zavřenému poranění břicha dochází nejčastěji při pádu, nárazu nebo kopnutí. Může jít o vážný, život ohrožující stav, i když **viditelné projevy jsou na první pohled minimální**.

Příznaky zavřeného poranění břicha:

- nemusí být na první pohled patrné
- na břiše může být třeba jen modřina

- objevuje se silná bolest břicha
- většinou i nucení na zvracení nebo zvracení
- pokud došlo k vnitřnímu krvácení, dochází k rozvoji šoku.
- příznaky šoku jsou bledost, studený pot, slabě hmatný tep, zrychlené dýchání, zmatenost nebo netečnost, případně spavost.
- postižený zaujímá polohu klubička, která ulevuje od bolesti
- Pokud je břišní svalstvo výrazně napnuté a bolest při doteku je silná, s největší pravděpodobností se jedná o vnitřní krvácení!

První pomoc při poranění břicha - zavřené zranění

- **Neprodleně voláme ZZS na tel. 155 (případně 112).**
- Pokud je postižený při vědomí, necháme jej ve skrčené poloze. Pokud to není nezbytně nutné, nemanipulujeme s ním!
- Nepodáváme postiženému žádné jídlo, nápoje ani léky.
- Pravděpodobně bude nutné provést protišoková opatření - postiženého uklidňujeme, hovoříme s ním a zajistíme mu teplo a klid.
- Postiženého stále kontrolujeme, především jeho základní životní funkce.
- Pokud postižený upadá do bezvědomí, nepravidelně dýchá, nebo dochází k úplné zástavě dechu, musíme zahájit resuscitaci, kterou provádíme až do příjezdu záchranářů, pokud je to nutné.

Otevřená poranění břicha

V případě **viditelného zranění**, při kterém došlo k perforaci břišní dutiny, se jedná o tzv. **otevřené poranění břicha**. Nejčastěji bývá způsobeno bodnutím, řeznou či střelnou ranou, pádem na ostrý předmět nebo [při autonehodách](#). Důležité je si uvědomit, že i rána, která nevypadá zvenku příliš závažně, **může v břiše zasáhnout důležitý orgán. I drobné poranění se tak může stát život ohrožujícím.**

Příznaky otevřeného poranění břicha

- viditelná rána v břiše
- krvácení
- cizí těleso zabodnuté do břišní dutiny
- bolest a poloha postiženého na boku
- rozvoj šoku

První pomoc při poranění břicha - otevřené zranění

- **Neprodleně voláme ZZS na tel. 155 (nebo tel. 112 v případě autonehody).**
- Postiženého šetrně uložíme na záda (pokud pro bolesti není možné zraněného polohovat, snažíme se jej nechat v pro něj nejvýhodnější poloze)
- V případě [masivního krvácení](#) přiložíme silnou odsávací vrstvu a stlačíme holou dlaní
- Při mírném krvácení z rány stačí sterilní krytí
- Cizí předmět v ráně fixujeme v břišní stěně - nikdy předmět nevytahujeme, ani s ním nehýbeme! (předmět v ráně blokuje rozvoj masivního krvácení)

- Pokud došlo k výhřezu orgánů, ničeho se rukama nedotýkáme, sterilně kryjeme, vhodné je sterilní krytí namočit v čisté vodě a udržovat jej vlhké, nikdy neobvazujeme obinadlem dokola kolem těla!
- Provádíme protišoková opatření - postiženého uklidňujeme a zajistíme teplo
- Postiženého kontrolujeme, zda je při vědomí
- Pokud [postižený upadá do bezvědomí](#), nepravidelně dýchá, nebo dochází k úplné zástavě dechu, musíme zahájit resuscitaci, kterou provádíme až do příjezdu záchranářů.

Poranění břicha s přidruženým poraněním pánve

Poměrně často se můžeme setkat s tím, že s poraněním břicha dojde i k poranění pánve, resp. ke **zlomenině pánevních kostí**. K tomu může dojít silným stlačením spodní části břicha a pánve. Poranění pánve může být také příčinou nebezpečného vnitřního krvácení s významnou ztrátou krve. I v tomto případě přivolejte odbornou první pomoc bez váhání!

Poranění břicha a septický šok

S poraněním břicha může souviset také **poranění urogenitálního systému**, nejčastěji k protržení močového měchýře. Při takovém zranění dochází k úniku moči a krve do dutiny břišní. Spolu s únikem moči do břišní dutiny dochází ke vzniku **septického šoku**. K septickému šoku dochází také v případě, že došlo k protržení střev, a tím úniku obsahu střev do břicha. Může tak dojít k střevní infekci dutiny břišní.

V souvislosti s poraněním břicha může dojít k mnoha závažným komplikacím. Nikdy takový úraz nepodceňujte a vždy vyhledejte lékařské ošetření!